פאטער און זוהן

פון גיו דע מאפאסאן
איבערזעצט פון פ. בורסקי.

(פארזעצונג.)

„איך שטארב באלד, איך פיל עס. זאג אלעמען זאלען זיי אריין קומען".

דער יונגער אלאואט האט ארום גע־נומען זיין פאטער; ער האט דאן גע־עפענט די טחיר, און דער פריסטער איז אריין טראגענדיג א צלם און הייליגע אויל.

אבער דער שטארבענדער האט צוגע־מאכט די אויגען, און האט זיי מעהר ניט געוואלט עפענען, ער האט ניט גע־וואלט ענטפערען, ארעד אפילו מייזען א מייבען אז ער פערשטעהט וואס מען רעדט צו איהם, ער האט נעגוג גערעדט, דיעזער מאן; ער האט מעהר ניט געקענט רעדען. ער האט אויסער דעם, געפיהלט לייכטער אויפ'ן הארצען און האט געוואלט פרידליך שטארבען. וואס האט ער יעצט זיך געראדעט מודה זיין פאר זיין גלה, ווען ער האט זיך שוין מודה געווען פאר'ן יוהן?

ארומגערינגעלט פון זיינע בערידעטע און זוהן איז ער אויסגעגאנגען אין מיטען נאכט נאך פיער שטונדען שרעקליכע יסורים, וואס האט געצייגט אז ער האט שרעקליך געליטען.

2.

ער איז בעערדיגט געווארען דיעזעס־טאג ווייל דער יאגד סיזאן האט זיך אנ־געפאנגען זונטאג. קומענדיג אהיים פון דער לויה, האט סעזאר דעם גאנצען טאג פערברראכט אין ווייגען. ער האט כמעט ניט געשלאפען די גאנצע נאכט, און האט געפיהלט אזוי אומעטיג אין דער פריה, אז ער האט זיך אליין געפרעגט ווי אזוי וועט ער קענען לעבען.

נור, דענקענדיג פון זיין פאטער'ס לעצטען וואונש, האט ער געוואוסט אז ער מוז נעהן נאך רוען דעם נעקסטען טאג, און זעהען די מיידעל, קאראלינע דאנעט, וועלכע האט געוואהנט אין 18 ריו דע פער לאן, דריטען שטאק, צווייטע טחיר. ער האט צו זיך אליין איבערגעזאגט דעם נאך־כען און אדרעס פיעל מאהל, ווי א קינד זאגט א תפילה, ער זאל עס ניט פערגעסען און ער פלעגט דעם נאכטען אלעס איבער־זאגען, אזוי האט עס זיך איינגעקריצט אין זיין מוח.

דעם נעקסטען טאג, אכט אין דער פריה, האט ער זיך געלאזען אין וועג אריין, פון אנווייל נאך רוען. ער האט געטראגען א שווארצען פראק, א זיידע־נעם הוט, אלעס שוארץ, ווייל ער איז געווען אין טרויער. ער איז אריין געפאה־רען אין רוען, צעהן א זיינער און ווי געוועהנליך, האט ער אפגעשטיגען אין האטעל דעם „באנד־ענגאנס, און האט זיך געלאזען ארום נעהמען פון דעם בעל הבית, זיין ווייב און זייערע פינף קינ־דער, ווייל זיי האבען שוין געהערט די טרויעריגע נייעס; ער האט זיי דאן גע־מוזט דערצעהלען אלע איינצעלהייטען פון דעם אונגליק, און זיי האבען געוויינט; ער האט אויך זיך ענטזאגט צו עסען מיט זיי, און האט פערוואונדערט מיט דעם זיי־ערע געפיהלען.

דאן האט ער זיך אביסעל אפגעוואש־שען פון דעם שטויב פון וועג, און איז גלייך אוועק נוכען ריו דע־זערלאן, ניט פרעגענדיג ביי קיינעם, ווייל ער האט ניט געוואלט מען זאל איהם דערקענען און פערעבטיגען, אבער ניט קענענדיג גע־פינען דעם האטעל, און זעהענדיג א פריסטער געהענדיג פערביי, און דענקען דיג אז פריסטער זיינען ניט קיין פלוי־דער זעק, האט ער ביי איהם געפרעגט.

ער האט נור געהאט עטליכע הונ־דער טריט צו נעהן; די צווייטע גאס רעכטס, דאן האט ער געצעגערט, ביז יענעם מאמענט האט ער נור ערפילט דעם וואונש פון דעם פערשטארבענעם. יעצט אבער, ביי דעם גערענץ, און באלד וועט ער זיך געפינען אין דער גענעווארט פון זיין פאטערס געליעבטער, איז ער געווען צופרידען. די גאנצע מארעל וואס מיר בעזיצען, וואס ליגט בעגראבען טיעף אין אונזער הארצען דורך הונדער־טער יאהר פון ערבליכקייט, אלעס וואס ער האט געלערנט פון שלעכטע פרויען, די נאטירליכע שנאה, וואס יעדער פיהלט צו זיי, כאטש ער קען פיעלייכט אויך הייראטען איינע פון זיי, די נאטצע עהר־ליכקייט פון פויערשען כאראקטער, האט מיט אמאל אין איהם ערוואכט, און האט איהם צוריקגעהאלטען, און ער איז רויט געווארען פון שאנדע.

אבער ער האט זיך אליין געזאגט: „איך האב דעם פאטער צוגעזאגט, און איך טאהר ניט בהעכען מיין ווארט".

אלזא, האט ער עטוואס א שטוף גע־טאהן די טחיר פון נומער אכצעהן, האט געזעהן א שמוציג טרעפעל, איז ארויף דריי, האט געזעהען א טחיר, דאן א צוויייטע טחיר, א גלאס און ער האט אנ־געקלונגען. דער קלונג האט איהם גע־מאכט ציטערען. יד טחיר האט זיך גע־עפענט און ער האט זיך געפונען פנים אל פנים מיט א שעהן־געקליידעטע יונגע פרויי, א ברונעטקע, מיט רויטע באקען, וועלכע האט פערוואונדערט איהם אנגע־קוקט.

ער האט ניט געוואוסט וואס זאל ער איהר איינענטליך זאגען, און זי, וועלכע האט נאר ניט פערדעכטיגט, און וועלכע האט ערוואונדערט דעם פאטער, האט איהם ניט געלאדען אריין צו קומען. אט אזוי האבען זיי אנגעקוקט איינע די אנ־דערע פאר א האלבע מינוט, דאן האט ענדליך געפרעגט: „פערלאנגט איהר עטוואס, מוסיע?"

ער האט געענטפערט:

„איך בין מר. האוטאט'ס זוהן".

זי איז בלייך געווארען, און האט ארויסגעמורמעלט, פונקט ווי זי וואלט איהם געקענט פון לאנג:

„מוסיע סעזאר?"

„יע".

„אלזא, איז וואס?"

„איך בין געקומען צו אייך מיט א שליחות פון מיין פאטער".

זי האט אויסגעשריען:

„אה, מיין גאט" און דאן האט זי זיך אביסעל צוריקגעצויגען אום ער זאל קענען אריין נעהן. ער האט פערמאכט די טחיר און איז איהר נאכגעגאנגען. דאן האט ער אין הויז געזעהן א קליינעם אינ־נעל פון א יאהר פינף שפילענדיג זיך מיט א קאטץ, זיצענדיג לעבען אויוועג, אויף וועלכען עס האט זיך עטוואס געקאכט.

"ביטע, זעט". האט זי ארויסגע־רעדט.

ער האט זיך געזעצט.

„וואס איז עס?" האט זי ווייטער געפרעגט.

ער האט מעהר ניט געוואגט צו ריי־דען. האלטענדיג זיינע אויגען אויף דעם טיש וואס איז געשטאנען אין מיטען צי־מער מיט דריי צורעקען אויף איהם, איי־נעם פאר א קינד, און אן אפענע פלאש וויין. ער האט געקוקט אויפ'ן שטהל וואס איז געשטאנען מיט'ן רוקען צום פייער, דאס איז געווען דעם פאטער'ס שטוהל. זי האט איהם ערוואהרט. דאס איז געווען קרויס אנגעשניטען פאר איהם, אויפהויבענדיג זיינע אויגען, האט ער געזעהען אויפ'ן וואנט זיין פאטער'ס בילד, גענומען אין פארין אין דעם יאהר פון דער אויסשטעלונג, דאס זעלבע בילד וואס איז געהאנגען ביי זיי אין צימער אין אנוויל.

די יונגע פרוי האט ווידער געפרעגט

„מוסיע סעזאר?"

ער האט נאך אלץ געקוקט אויף איהר. איהר געזיכט האט אויסגעדריקט נייגע־רינגקייט, און זי האט געוואוארט און די הענט האבען איהר געציטערט.

ער האט זיך אנגענומען מיט מוטה:

„מאדמאזעל, דער פאטער איז גע־שטארבען לעצטען זונטאג, ווען ער האט געעפענט דעם יאנדסיאן"

זי איז געווען אזוי ערשראקען, אז זי האט זיך ניט געריהרט. נאך א שטיל־קייט פון עטליכע סעקונדען, האט זי גע־זאגט גאנץ שטיל:

„אה, ניט מעגליך".

דאן האט זי פלוצלונג אנגעפאנגען וויינען, און צורעקענדיג איהר געזיכט מיט די הענד, האט זי אנגעפאנגען ברומען. און פערשטעהענדיג, אז דאס אלעס האט פעראורזאכט דער פרעמדער, איז ער צו געלאפען צו סעזאר'ן, און אנגעהמענדיג איהם ביי די הויזען געקלאפט איהם מיט הער אנדער האנט. סעזאר איז געווען גע־ריהרט; די פרוי טרויערט נאך זיין פאר־טער, און דער קליינער בעשיצט איהר. ער האט געפיהלט ווי זיינע אויגען פינק־לען מיט טרעהרען; און דעריבער האט ער ווידער אנגעפאנגען רוידען:

„יע, — האט ער געזאגט, „דער אונ־גליק האט פאסירט זונטאג אכט אוהר".

ער האט אלעס דערצעהלט מיט פונק־טליכקייט, פונקט ווי זי וואלט איהם יעצט געהערט, און דאס האט איהם אלץ געשלאגען.

ווען ער איז געקומען צו דער שטע־לע וואס דער פאטער האט איהם גע־זאגט וועגען איהר, האט זי אראפגענ־מען די הענט פון געזיכט און געזאגט:

„פערצייהט מיר, איך האב ניט געהערט; איך וואלט וועלען ווייסען — ווילט איהר אנפאנגען פון אנפאנג?"

(סוף קומט.)

דער סאציאליסטישער קאנדידאט פאר סאוט־וועסט טאראנטא און די פראהיבישאן פראגע

פון שמש.

ווארום וויל דער סאציאליסטישער קאנדידאט ניט געהמען קיין שטעלונג אין דער ליקער פראגע?

דער קעמפיין אין סאוט וועסט טאראנ־טא האט זיך שוין אנגעפאנגען און ווי עס איז צו זעהען זענען דא גענוג קאנדי־דאטען צווישען וועלכע עס איז אויך דא א סאציאליסט.

פערשטעהט זיך, אז ווי פריינדליך מען זאל ניט זיין צו די אנדערע קאנדי־דאטען פון די קאפיטאליסטישע פארטייען און צו די אינדעפענדענט קאנדידאטען, מוז מען פערשטעהן אז זיי פערטרעטען דאך ניט און האבען זאנאר ניט אין זי־נען צו פערטרעטען דעם ארבייטער קלאס. קיין ביישפיעל דאס צו בעווייזען, דארף מען ניט. די פערגאנגענהייט האט עס בע־וויזען, און מענען זיי, די קאפיטא־ליסטישע קאנדידאטען, אין צייט פון קעמפיין ווי היים און ווי טריי זיך פר־קלעהרען אין ליעבע צום ארבייטער קלאס ווערען זיי פון בעוואוסטזיניגע מענשען ניט גענומען שטארק ערנסט.

דער סאציאליסטישער קאנדידאט פערשטעהט מען וויל פערטרעטען דורכ־אויס די ברייטע פאלקס אינטערעסען, און דאס זענען די קליין בירגער און די ארבייי־טער.

און נעהמענדיג דאס אין אנבעטראכט איז פשוט צום שטוינען ווי דער סאציא־ליסטישער קאנדידאט האט זיך אין גאנ־צען אבגעטרייסעלט פון דער ליקער פראג־גע.

די ליקער פראגע פערנעהמט דעם אויבענאן אינ'ם יעצטיגען קעמפיין אין סאוט וועסט טאראנטא. און ווען ניט די ליקער פראגע, וואלטען פיעלייכט אזוי פיעל קאנדידאטען ניט געלאפען און די רעגיערונג וואלט אפשר ניט איזוי געצא־טערט פאר די רעזולטאטען פון די וואה־לען אין דעם געגענד.

פערשטעהט זיך אז די רעגיערונג האט צוגעשטימט אז די ביי־וואהלען זא לען זיין אזוי כהפזונ'דיג, אום זי זאל קע־נען זעהען ווי צו האנדלען מיט דער ליקער פראגע ביי דער קומענדער סעסיע פון דער לעדזישסליטשור.

מען קען נאך פערשטעהן ווען דער ליבעראלער קאנדידאט ווארפט זיך אפ פון דער פראגע. ער דער ליבעראלער קאנ־דידאט הייסט עס געפינט זיך צווישען צוויי פייערען, און עס איז איהם אונא־נגענעהם צו ריידען וועגען דעם, ערש־טענס, ווען ער זאל ריידען פאר דעם, וואלט עס געהייסען אונטערצושטיצען די רעקט די יעצטיגע קאנסערוואטיווע רעגי־ערונג, וועלכע האט עס אנגענומען, אז, צווייטענס אויב ער זאל ריידען דאגעגען, וואלט עס געהייסען ארויסגעהן געגען אי־נעם פון די הויפט פונקטען פון דער ליבע־ראלער פאלאטפארמע.

פערשטעהט זיך אז צוליעב די צוויי זאכען לוינט זיך איהם בעסער מאכען א שווייג און ריידען בעסער וועגען היימל־כערע זאכען.

אבער וואס צווינגט א סאציאליס־טישען קאנדידאט צו פערשווייגען אזא פראגע?

דענקט ניט דער סאציאליסטישער קאנדידאט אז דאס איז אן ארבייטער פראג־גע?

פערשטעהט זיך, אז די ליקער פראג־גע איז דורך און דורך אן ארבייטער פראג־גע, סיי אין איהר גוטער זייט און סיי אין איהר שלעכטער זייט. אויב עס איז אן איבעל ליידען דערפון אממעהרסטען די ארבייטער, און אויב דאס איז א גרויס־ווענדיגקייט פראפעטירען אויף דערפון די ארבייטער, און די ארבייטער האבען זא גאר דא אין טאראנטא גענומען א שטע־לונג צו דער פראגע, ווען די רעגיערונג האט פערהאנדעלט וועגען איינפיהרען פראהיבישאן, איז א קאמיטע ערוועהלט געווארען פונ'ם הינען טרייד און ליי־באר קאנסול צו נעהן צו די געזעצגעבער און פראטעסטירען געגען דעם פערבאט פון ליקער אנגעבענדיג דערביי פיעלע טעמים פון אן ארבייטער שטאנדפונקט הייסט עס אז דאס איז אן ארבייטער פראג־גע, סיי פון וועלכען שטאנדפונקט מען זאל עס ניט נעהמען ווארום זשע מאכט עס דער סאציאליסטישער קאנדידאט אוועק מיט'ן האנט.

נאכמעהר, די סאציאליסטען וועל־כע מאכען זיך בעריהמט מיט זייער קאנ־קרעטער שטעלונג צו יעדער פראגע, און בענוצען זיך ניט מיט קיין פאליטישע דריידלאך צו פערטומלען די מוחות פון די וועהלער, נאר זוכען אויפצוקלעהרען איהם ער זאל נעהן צום שטים־קאסטען אלס בעוואוסטזיניגער בירגער ווילען זיך אליין דאס מאל ארויסדרעהען פון א גייב קוגעה פראגע אהן אן ענטפער און ווי זאל א בירגער נעהן צום שטים־קאסטען און שטימען פאר א סאציאליסטישען קאנדי־דאט אין דער צייט ווען ער וויים ניט ווז אזוי דער קאנדידאט וועט איהם פערטרע־טען אין דער לעדזישסליטשור אויב ער וועהלט אין דער געוויסען פראגע וועלכע איהם אינטערעסירט אזוי שטארק.

און אט דא פאדערט זיך די קאנ־קרעטע שטעלונג פאר אדער געגען ליקער וואו שטעהן די סאציאליסטען אין דער פראגע?

דענקען די סאציאליסטען ווירקליך, אז מיט דעם וואס אין דער אדער צווייטער פראוויינץ שטאאט, אדער זאגאר לאנד זאל ארויפגעלייגט ווערען א פערבאט צו פערקויפען ליקער וועט עס לייזען די אנ־געוועהנטאנטע שברות מכה ווארום זשע זאגען זיי עס ניט פרייי אין אפען, ווי־ע דער דענקען זיי, אז דאס איז ניט קיין רפואה פאר דער מכה ווארום זשע זא־גען זיי עס ניט, אהן וועלכער עס איז מורא אויב זיי וועלען הערבי אונהיראקט העלפען א געגנערישער פארטיי.

די אידען, אזוי גוט ווי די קריסט־ליכע בירגער פון סאוט וועסט טאראנטא זענען שטארק פערא־נטערעסירט אין דער פראגע און זייער וואונש וועלען זיי אום־דריהען ביים שטים־קאסטען.

דער דורכשניטליכער בירגער ווייס אז „פראהיבישאן" איז א רואינע פאר יעדער שטאדט זאגאר פאר אן אלטער שטאדט ניט נאר פאר־אזא שטאדט ווי טאראנטא, אדער אזא פראווינץ ווי אנ־טעריא וועלכע האלט זיך ערשט אין ענט־וויקלען.

איהר שלעכטער זייט, אויב עס איז אן איבעל ליידען דערפון אממעהרסטען די ארבייטער, און אויב דאס איז א גרויס־ווענדיגקייט פראפעטירען אויף דערפון די ארבייטער, און די ארבייטער האבען זא גאר דא אין טאראנטא גענומען א שטע־לונג צו דער פראגע, ווען די רעגיערונג האט פערהאנדעלט וועגען איינפיהרען פראהיבישאן, איז א קאמיטע ערוועהלט געווארען פונ'ם הינען טרייד און ליי־באר קאנסול צו נעהן צו די געזעצגעבער און פראטעסטירען געגען דעם פערבאט פון ליקער אנגעבענדיג דערביי פיעלע טעמים פון אן ארבייטער שטאנדפונקט הייסט עס אז דאס איז אן ארבייטער פראג־גע, סיי פון וועלכען שטאנדפונקט מען זאל עס ניט נעהמען ווארום זשע מאכט עס דער סאציאליסטישער קאנדידאט אוועק מיט'ן האנט.

נאכמעהר, די סאציאליסטען וועל־כע מאכען זיך בעריהמט מיט זייער קאנ־קרעטער שטעלונג צו יעדער פראגע, און בענוצען זיך ניט מיט קיין פאליטישע דריידלאך צו פערטומלען די מוחות פון די וועהלער, נאר זוכען אויפצוקלעהרען איהם ער זאל נעהן צום שטים־קאסטען אלס בעוואוסטזיניגער בירגער ווילען זיך אליין דאס מאל ארויסדרעהען פון א גייב קוגעה פראגע אהן אן ענטפער און ווי זאל א בירגער נעהן צום שטים־קאסטען און שטימען פאר א סאציאליסטישען קאנדי־דאט אין דער צייט ווען ער וויים ניט ווז אזוי דער קאנדידאט וועט איהם פערטרע־טען אין דער לעדזישסליטשור אויב ער וועהלט אין דער געוויסען פראגע וועלכע איהם אינטערעסירט אזוי שטארק.

און אט דא פאדערט זיך די קאנ־קרעטע שטעלונג פאר אדער געגען ליקער וואו שטעהן די סאציאליסטען אין דער פראגע?

דענקען די סאציאליסטען ווירקליך, אז מיט דעם וואס אין דער אדער צווייטער פראוויינץ שטאאט, אדער זאגאר לאנד זאל ארויפגעלייגט ווערען א פערבאט צו פערקויפען ליקער וועט עס לייזען די אנ־געוועהנטאנטע שברות מכה ווארום זשע זאגען זיי עס ניט פרייי אין אפען, ווי־ע דער דענקען זיי, אז דאס איז ניט קיין רפואה פאר דער מכה ווארום זשע זא־גען זיי עס ניט, אהן וועלכער עס איז מורא אויב זיי וועלען הערבי אונהיראקט העלפען א געגנערישער פארטיי.

דער דורכשניטליכער בירגער ווייס אז „פראהיבישאן" איז א רואינע פאר יעדער שטאדט זאגאר פאר אן אלטער שטאדט ניט נאר פאר־אזא שטאדט ווי טאראנטא, אדער אזא פראווינץ ווי אנ־טעריא וועלכע האלט זיך ערשט אין ענט־וויקלען.

פראהיבישן אין אזא פראווינץ ווי אנטעריא קען אזוי פיעל העלפען דער שברות מכה פונקט ווי מאנטאנעגרא קען העלפען דעם אויסגאנג פון דער מלחמה.

מען דארף גאר ניט זוכען ווייט דאס צו זעהען. לאמיר נעהמען אום ביישפיעל ניאגארא פאלס אנטעריא און ניו יארק, דארט איז בלויז א פראגע פון איבערגעהן א בריק פאר 10 סענט און דער וואס וויל טרינקען האט דארט אזוי פיעל סאלונס וויפיעל זיין הארץ גלוסט, און פאלגליך וועט פראהיבישאן אין אנטעריא בלויז ברייגנען קענעדער געלד אין ניו יארק סטייט און אנשטאט אז דער קענעדער סטאר קיפער זאל לייזען פאר זיין סחורה אינ'ם „פיי" טאג וועט עס לייזען דער אמעריקאנער.

אדער נעהמט זאגאר טאראנטא. ער־שטענס וועט יעדער טאראנטער בירגער קעגען אימפארטירען ביער און שנאפס פון קוויבעק אדער אן אנדער פראוויינץ, און אויב איינער וועט עס ניט קענען טהאן, איז איהם נאר ניט ווייט ארייזנטפאהרען אין באפלא אדער ניאגארא פאלס, אוועק פאהרענדיג פון טאראנטא שבת נאכמי־טאג און זיין דארט ביז מאנטאג פריה, וואו ער וועט קענען טרינקען פולע צוויי טעג, און אויף א שכור קען מען גלייבען אז ער וועט עס טהון.

ווי זאגט א גלייך וואהט.

„גאט שיקט צו דעם פישער זיינע פיש און דעם טרינקער זיין שנאפס".

דער איינציגער אונטערשיעד וועל־כער וועט יא זיין איז, אז דאס געלד פון אנטעריא וועט אויסגעגעבען ווערען אין אן אנדער פראוויינץ אדער אין די פער־איינינגטע שטאאטען.

דאס ווי געזאגט, ווייסען די בירגער פון סאוט וועסט טאראנטא זעהר גוט, עס איז זאגאר ניט איינמאל דיסקוטירט גע־ווארען און א קאנדידאט וועלכער זוכט די שטימען פון די בירגער מוז זיי געבען א גלייכען אין קלאהרען „נאפע" אדער „טרוקענער" אנ־טעריא.

דער סאציאליסטישער קאנדידאט מעהר ווי וועלכער עס איז אנדער קאנדי־דאט, מוז נעבען א קלאהרען ענטפער דע־רויף, און אויב ער וועט עס זוכען אוועקצומאכען מיט דער האנט און עס וועל־לען אויסטייטשען אז דאס איז ניט מעהר ווי קאפיטאליסטישע פראגע, וועלכע די קאפיטאליסטישע פארטייען האבען ארויס געבראכט אום צו פערטומלען די קעפ פון די בירגער, וועט עס איהם ניט געהן, ווייל צוליך אינם קומענדען מאנאט וועט טאראנטא דערפיהלען וואס עס הייסט זיין טרוקען, און דערפיהלען וועלען עס די ביזנעס לייט צוגלייך מיט די ארבייטער.

עס פאדערט זיך א קאנקרעטע שטע לונג צו דער פראגע פונ'ם סאציאליסט־שען קאנדידאט, אויב ער וויל האבען וועלכען עס איז ערפאלג אין זיין קעמפיין אלס קאנדידאט אין סאוט וועסט טאראנ־טא.

צו דעם טאראנטאר אידישען פובליקום

פינדלאנגט הייזער אין סטארס צו פארקאנטען, איך האב גוטע טענערס ווענדעט זיך היינט דן טאוון צו

וו. וואלף

מעניג טשעמבער בילדינג רום 204
טעלעפאן אדעלייד 3138
קווין און טעראלי סטריט
52 ארטהור סטריט בראנטש אפיס.

סאוט וועסט טאראנטא ביי־עלעקשאן

אייער וואוט און איינ־פלוס איז פערלאנגט פאר

דזשיימס א. נאריס

ליבעראל־קאנסערוואטיוו קאנ.

שיקט אן ארבייטער צו פערטרעטען די אהבייטער אין דער לעדזישסליטשור.

עלעקשאן טאג אויגוסט דעם 21

פאלס זענען אפען פון 8 אין דער פריה ביז 5 פארנאכט.

דעם לעזערס זוינגעל

ווערטהער הערר רעדאקטאר!

איהר זייט געבעטען צו דרוקען מיינע עטליכע ווערטער אין אייער צייטונג.

זעהר אן אינטערעסאנטע געשיכטע האט פאסירט ביי אונז אין פארקופיין וועלכע האט אויפגערודערט כמעט אלע אידישע איינוואהנער.

א געוויסער מר. ה. האט א זעקס יאהריגען אינגעל. די ערשטע צייט האט ער געהאלטען אן מלמד צו איהם, וועלכער האט א שטונדע אין טאג געלערענט מיט דעם קינד. ווען דער מלמד איז אוועק, האט דער זיידע פון קינד וועלכער האט מורא געהאט אז זיין איינציגע תורה ישלום ניט פערגעסען די אידישע איהם געגומען צו זיך און געלערענט מיט איהם אבוואהל די עלטערען האבען דאס איהם ניט געהייסען.

יעצט נאך זעקס מאנאטען האט דער ווירע פערפיהרט א פראצעס געגען איידעם באר וועלכען ער מאהנט 48 דאלאר פאר „טיטשער א טשילדערען".

פרעגט זיך ווער האט איהם געבעטען די טובה?

אייער לעזער ל. ד.
פארקופיין, אנטעריא.

ווערטהער הערר רעדאקטאר!

אלס אייער שטענדיגער לעזער, ער־לויבט מיר א פלאין פאר עטליכע ווערטער.

מיט א קורצע צייט צוריק איז מיר אויס געקומען צו ארבייטען אלס א שאפ צווישען 1500 מאן. אידען זיינען מיר אין גאנצען 40, ווי ערשטוינט זיינען מיר געווארען מיר האבען פלוצלונג געהערט ביים מיטאג עסען, ווי א רוסישער איר האט זיך אויפ געשטעלט און ערקלערט צו די קריסטען אז מען דארף ניט עסען צוואמען מיט די עסטרייכער אידען, און מען דארף זעהען האט די עסטרייכער זאלען פערלאזען דעם פלאץ.

לעצטע וואך האט עהנליכעס פאסירט. ארייגנקומענדיג אין באדע־הויז אין סענט פעטריק סקווער, וואו עס זיינען געווע־זען די ארבייטער פון יענעם שאפ האבען ווי מיך געגומען בעליידיגען, און איינער פון זיי איז זאגאר צוגעגאנגען צום אויפ־זעהער האט ער זאל מיך ניט ערלויבען צו באדען זיך דארט ווייל איך בין אן עסט־רייכער.

דארף אזוי א איד האנדלען געגען א איהען?

איז דאס אנשטענדיג פון יענע אידען וועלכע האבען מיט מיר געארבייט צוזא־מען דאס זיי האבען דאס אלעס געזעהען אין געשווייגען?

אייער לעזער
מאיר שווארץ.

שפארט

אייער

מזומן געלד

פאר דער

דאמיניאן מלחמה הלואה

וועלכע וועט ארויסגעגעבען ווערען אין סעפטעמבער

קויפענדיג א שער וועט איהר העלפען געהויגען די מלחמה און איהר וועט האבען פאר אייך זעלבסט אן איינוועסט־מענט פון העכסטען קלאס, וועלכער וועט ארייגברייגען א בעדייטענדען גרייסען פראצענט אינטערעס.

DEPARTMENT OF FINANCE
OTTAWA

אויב איהר ווילט שפארען געלד אין דער יעצטיגער מלחמה צייט?

שיקט אייערע אלטע קליידער

— צו —

ל. וויהייט און סאנס

270 קווין סטריט וועסט

די בעסטע אידישע קליידערס, פערסערס און ריפייערערס און מיר זוכען מאכען אייערע קליידער ווי נייע.

טעלעפאנירט עדעלייד 2015

מיר רעגולירן פולל דרעסס פוטס, פרינץ אלבערטס און סילק העטס פיר חתונות און בעללער.

עס וועלען ריידען אידען צו אידען

היינט 8 א זייגער אין אוועגד און בראדוועי האל, צו דער ספעציעל אידי־שער פערזיי־מלונג.

דער בעקאנטער אידישער דזשאנזעף זינגער רעדט שעהן איהר וועט איהם דארט הערען. דער ליבעראלע קאנ־דידאט מר. ה. דזיואדר זוכט ערקלעה רען זיין פלאטפארמע.

קומט הערען דאס וואס איהר דארפט וויסען

ברייזנגט אייערע פריינד.

ווערטהער הערר רעדאקטאר!

איך וויל זיך ניט פערנעהמען מיט א לייב געזאנג פאר אייער צייטונג וועלכע האט אזוי פיעל געשריבען נעהמען דעם פייער אין גאנץ אנטעריא.

איך וויל אבער אויפמערקזאם מאכען דורך אייער צייטונג אלע אידישע לעזער דאס די בריעף מיט די קאמיטעען וואס זיינען דא געגרינדעט געווארען זיינען ניט זעהר נוצליך ווייל ווי בעוואוסט זיי נען קיין אידישע לעבענס ביט פערברענט געווארען, און די פערמעגענס זיינען גע־ווען אינגשורט, אזוי אז יעדער איד בע־קומט צוריק די מעגליכקייט אויפצובויען זיין הויז און פיעלע פעהמען זיך מאקי שוין צו דער ארבייט.

מיט דרך אויך
אייער לעזער
א. באקאווערסקי.
פארקופיין, אנטעריא.